

Z P R Á V O D A J

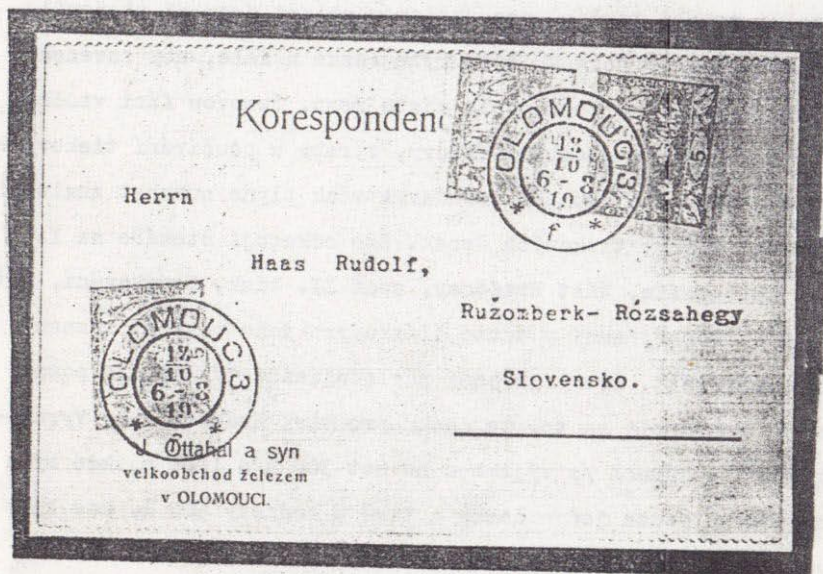
sekce

**KNIHTISKOVÝCH
VYDÁNÍ
ČS. ZNÁMEK**

při komisi čs. známky SČSF

číslo 15

1990

Rozdělení typických deskových vad

V poslední době se v "Sekci knihtiskových vydání čs. známek" vede živá diskuse na téma používané terminologie. V minulosti se terminologie vyvíjela dost živelně. Počátek můžeme položit do 30. tých let, později zavedl Dr. Kubát v I. dílu Monografie jiné označení a dále autoři II. dílu Monografie zavedli opět odlišné označení. Ve většině případů jde o tytéž jevy, které jsou pouze označeny jinými termíny. Výsledek je ten, že sběratelé Hradčan se bez doplňujícího vysvětlení nemohou domluvit se sběrateli emisí Holubice a Osvobozená republika apod. Logicky tedy vznikla snaha tuto terminologii sjednotit.

Při tvorbě termínů pro uvedenou oblast jsem si stanovil požadavek, aby termíny byly ryze české a dále, aby zavedené termíny víceméně popisovaly místo resp. časovou fázi vzniku té které vady v období přípravy, výroby a používání tiskových desek. Z tohoto druhého požadavku však plyne nutnost znalosti postupu výroby tiskových desek. Zde odkazuji čtenáře na I. díl Monografie, část Hradčany, stať II. tisk. Zopakování, byť velmi stručné, není v tomto článku pro jeho omezený rozsah možno provést. Pro pochopení následujícího výkladu je pouze nutno upozornit na to, že desky pro tisk Hradčan byly vyráběny vždy v párech /s výjimkou hodnot 300 h a 1000 h, kde byla zhotovena pouze jedna deska a také u hodnoty 500 h, kde byly obě desky vyráběny s časovým odstupem/.

Nyní tedy již k vlastnímu názvosloví. V závorce vždy uvádím termín zavedený Dr. Kubátem.

Vađa sestavy /primární vađa/

Tato vađa vznikla díky odlišnému postupu při výrobě desek pro všechny hodnoty V. kresby, kdy tabla /pomocné sestavy/ byla vyráběna z otisků štočku hodnoty 25 h. Jde o známé "dvojité přerušeni vějíře pravé holubice" a o "otevřenou spirálu", která však byla později opravována a dala vznik spirálovým typům.

Vađa sestavy se tedy projeví tak, že se vyskytuje na všech hodnotách, které byly z výchozího materiálu /zde štočku hodnoty 25 h - a následně pomocných sestav/ pořízeny.

Další termíny budu dokumentovat na hodnotě 10 h I. kresby.

Vađa negativu /sekundární vađa/

Vznikla na skleněném negativu, který byl použit pro výrobu všech desek určité hodnoty.

Vyskytuje se tedy na týchž známkových polích všech desek.

Např.: ZP 19 všech desek - "barevná trojúhelníková skvrna nad štítkem".

Dočatečná vađa negativu /společná vađa/

Vznikla dodatečným poškozením skleněného negativu při výrobě dalšího nebo dalších párů tiskových desek. Mohou nastat různé kombinace: III. a IV. deska /u hodnot tištěných 4mi deskami/, III. až VI. deska nebo V. a VI. deska /u hodnot tištěných 6 ti deskami/. U hodnot tištěných 2 mi deskami vzniknout nemůže.

Např.: ZP 1/III a 1/IV - "kříž na 3. věži".

Dočasná vađa negativu /Dr. Kubát neuvádí/

Vznikla např. při ulpění nečistoty na skleněném negativu

při výrobě prvního nebo prvních párů desek. Při výrobě dalších párů byla tato nečistota z negativu odstraněna. Opět mohou nastat různé kombinace : I. a II. deska resp. I. až IV. deska. Rovněž nemůže vzniknout u hodnot tištěných 2mi deskami.

Např.: ZP 80/I a 80/II - "tečka ve 2. srdci".

Vada desky /terciární vada/

Vznikla až při vlastní výrobě konkrétní tiskové desky, a je tedy vlastní pouze jí. Na stejném známkovém poli jiné desky tuto vadu nenalezneme.

Např.: ZP 73/II - "konvalinka".

Dodatečná vada desky /Dr. Kubát neuvádí, pouze se zmiňuje o potdějšších vadách/

Vznikla až v průběhu tisku poškozením desky /zejména orámování u okrajových známek/. Důležité je, že se nejedná o nahodilost, která po čase opět zmizí, ale o delší jev, trvajících velmi často až do konce používání dané tiskové desky.

Např.: ZP 81/II - "poškozený rám nad ČE".

Závěrem ještě jednou upozorňuji na to, že se jedná o typické vady, jež mají svůj základ v tiskové desce resp. procesu její výroby. Nahodilé vady /skvrny, kroužky, závoje apod./ mají svůj základ ve špatné obsluze tiskárenských strojů a jsou proto pouze přechodného charakteru.

Rovněž upozorňuji na to, co již bylo řečeno v úvodu, že totiž použitá terminologie těsně souvisí se způsobem výroby tiskových desek. Její aplikace např. na známky ocelotiskových vydání by byla značně násilná, ne-li vůbec nemožná. Již aplikace

na emise Kolubnice nebo (v)volosená republika přinese nutnost rozšíření o termíny vada galvana resp. vada patrice, vzhledem k odlišnému způsobu výroby částí tiskových desek. Důležitá však je ta skutečnost, že pro vady, které existují jak u emise Hradčany tak u ostatních knihtiskových emisí, budeme mít stejné názvy a budeme si tudíž rozumět. A o to přece jde, ne ?

ing. Bohdan Krampal

Poznámka lektora - V článku ing. B. Krampala je příliš podrobné rozdělení deskových vad. Protože mnohdy neznáme přesné období tisku kdy vznikla vada, zdá se vhodnější toto rozdělení deskových vad určitého známkového pole hradčanských známek.

- 1/ Společná desková vada všech desek
- 2/ Společná desková vada více desek - ne však všech /např.
- 3 a 4. desky/
- 3/ Desková vada jedné desky
- 4/ Desková vada části rádku jedné desky.

Dr. Karel Pačera

Známa adresa /prověřte si opravu / :

258 Kase Antonín 54232 Úpice - Pod Velbalem 1054

Co je to retuš ?

Slovo retuš je odvozeno od francouzského slovesa toucher /vyslov tušé / = dotýkati se. Retoucher lze přeložiti jako opravit /otrocky - znovu dotýkati/. Je tedy český překlad podstatného jména retouche oprava. Ve filatelistické literatuře má však poněkud omezenější význam než oprava.

Asi nejjednodušší a nejpřesnější definici retuše v československé filatelii najdeme v Monografii československých známek 4 - František Žampach, str. 116. Retuš je drobná nebo větší odchylka v kresbě známky vzniklá záměrnou opravou chybné nebo poškozené části známkového obrazu přímo na použitém tiskařském materiálu - fotografickém negativu, matrici nebo tiskové desce /lze doplnit o černotiskovou sestavu - předlohu/. V méně podrobné filatelistické literatuře /různé katalogy / je definice retuší omezena jen na opravy vzniklé prorytím desky.

Retuše dle doby vzniku dělíme na retuše před tiskem /před použitím desky k tisku známek/ a na retuše během tisku.

Retuše během tisku vznikly až zásahem na vyleptané desce /označované dříve též jako sekundární/. Nejpřesnější zjištění je, když můžeme doložiti známky s vadou před retuší a známky po opravě. Velmi často známe desku a známkové pole retušované známky.

Retuše před tiskem /primární/ mohly vzniknout v různém stupni postupu knihtiskové techniky /černotisková předloha, fotografický skleněný negativ, matrice, deska/. Jsou velmi někdy podobné deskovým vadám a jejich odlišení nelze někdy prokázat. Takovým klasickým příkladem je známka 3 h Hradčany / 1 deska, 2. známkové pole/. Část autorů /např. Ladislav Novotný ve speciální příručce, str.66 , ovšem je uvedeno ZP 12/ ji považuje za retuš, jiní /např. František Kubát, Monografi. 1 str. 193 / za deskovou vadu.

Zástanci retuše se domnívají, že prodloužení P / v nápisu Pešta/ vzniklo ujetím rydla při proryvání písmene. Druhá

část autorů předpokládá, že prodloužení vzniklo jen jako desková vada, t.j. bez následného zásahu rytce /retušera/

Mnoho retuší před tiskem bylo během doby zrušeno, protože při jejich zjištění a popisu platilo, že přání je otcem myšlenky, dosti filatelistickým autorům chyběla opatrnost a zaměnili právě deskovou vadu na retuš.

Zůstává ještě jeden velmi diskutabilní problém retuší. Celkem všichni filatelisté uznávají opravu v kresbě známky a podpisu nebo jeho zkratky /např. Mucha, Jar.Benda, VHB / za retuš. Jak však označiti opravy při opakovaném ořezávání /frézování/ okrajů známek? Při delším namáhání desek během tisku, zejména vlivem tlaku barvicího válce došlo k uvolnění desek od dřevěné podložky, případně k nepatrným v dutím desky. Projevuje se to někdy přítomností různých barevných čárek, které jsou často přerušované. Jsou mimo obraz známky, ale při těsném okraji rámu.

Jako příklad můžeme uvést znovu ořezávání okrajů známek a podpisu první desky 5 h Holubic /ústní sdělení Zdeňka Trojánka/. Tato deska byla použita k tisku modrých a později fialových známek. U fialových známek 5 h, v začátku jejich tisku, pozorujeme rušící fialové čárky, které jsou hlavně při horním a dolním okraji rámu. V pozdějším období tisku tyto čárky mizí. Zásah pracovníka tiskárny /retušera / při ostraňování rušících čar /ořezování/ nám bezpečně prozrazuje různé seřiznutí rámu, což se projevuje zmenšením jejich šířky, které někdy probíhá šikmo.

Druhým příkladem je tzv. "pilování" známek 25 h /1. kresba/ Hradčan, které popsal Václav Pellant ve Zprávoch sekce knihtiskových vydání čs. známek - č. 12/13. U známkových polí 60, 70, 80, 90 a 100 první desky /pravý kraj ní sloupec/lze pozorovat tři stádie tisku. V prvním byly tištěny známky bez čar vedle okrajů známek, v druhém známky s rušícími modrými čarami těsně vedle pravého okraje. Ve třetím období jsou známky opět

bez čar. Zásah pracovníka tiskárny / rytce/ nám ukazují bílé obloučky v pravém rohu známky; které pravděpodobně vznikly při odstraňování hran štočků pilníkem.

Uvedené příklady mají jednoznačně znaky retuší během tisku. Můžeme definovat známku stejného známkového pole s chybou a později po opravě. Přesto se domnívám, že by nebylo vhodné popisované známky považovat za retuše. Vzniklo by tak velké množství retuší, které jsou pro filatelisty přece jen spíše výjimkou a také snaha mít je ve sbírce je vyjádřena často poměrně slušnou finanční částkou.

Souhlasím, že uvedený problém je velmi diskutabilní, a proto vyzývám čtenáře, aby napsali své názory, zda máme popisované zásahy do rámu známek považovat za retuše či ne.

Karel Paděra.

Schůze sekce knihtisku.

Dne 9. prosince v místnostech Městského výboru SČF v Kalininově ulici v Praze byla plenární schůzka členů knihtiskových výeání československých známek. Na přednášku a výměnu přišlo 65 sběratelů.

Schůzku řídil a uváděl předseda sekce J. Chvalovský. Po přednášce F.Hazra o V.kresbě 25 hal Hradčan vznikla velmi zajímavá diskuse. Z ní vyplynulo, že známky Hradčan V.kresby s prodlouženými a neprodlouženými levými příčkami skoro jistě představují dva odlišné typy.

Následovala přednáška J.Chvalovského o známkách 30 h Osvobozené republiky. Byla zaměřena na studium tří retuší a českých vad. Doplatní známky první erise byly problematikou studie Z. Moravce. Rozšířil statě F. Žampacha v Monografii IV. O nových poznacích legionářských známek, zejména poštovního použití na celistvostech, informoval ing.Z. Moliš. Poslední přednáška byla M.Kašpara - poznatky ze studie Holubic 25 h I typ.

Po přednáškách a polední přednášce následovala výměna našich knihtiskových známek.

Karel Paděra.

Nová zjištění u novinových známek.

V roce 1990 uplyně 72 let od doby, kdy byly vydány první československé novinové známky s motivem sokola - 2 hal. zelená a 10 hal. fialová. Bylo by možné předpokládat, že filatelisté za uplynulou dobu tyto známky důkladně prostudovali a jsou dokonale známy z hlediska přípravy tisku, retuší, způsobu tisku atd. Ukazuje se však, že tomu tak není.

V monografii čs.známeček na str. 102 čtvrtého dílu je uveden přehledný seznam tiskových desek, kterými byla tištěna známka 10 hal. Ze seznamu vyplývá, že prvních sedm desek neneslo žádné označení a lze je rozlišit / v případě, že je k dispozici archový materiál/ na základě retuší určitých známkových polí a dle počítadel nebo ochranných lišt. Teprve 8. deska je označena jedním vodorovným vrypem v pravé liště ochranného rámu, 9. deska má dva vrypy v pravé a 10. deska v levé liště, další dvě desky nesou po třech vrypech. Zdá se tudíž logické, že by měla existovat i deska označení jedním vrypem v levé liště ochranného rámu, ta však až dosud nebyla identifikována. Při studii známek této hodnoty jsme narazili na přepážkový arch, jehož levý spojný roh vykazuje uvedený vryp v levé liště. Deska má počítadlo a široký nepřerušovaný ochranný rám / stejný jako u všech dosud známých desek označovaných vrypy/, tvořený na obou stranách 8 linkami. Levá lišta vykazuje mezi 71. a 81. známkou jediný vodorovný vryp. Deska jako celek nevykazuje žádnou ze známých vad či retuší, doporučených k rozlišení předcházejících desek / 14, 92, 49, 86, 69, 41 pole/, naopak vykazuje retuše / na 6. poli retuš bar. čáry přes hrdlo sokola, jako v 7. desce, na 55. poli retuš bar. čáry v pozadí/ a vačky na polích 19, 40, 80, 69 a 93.

Na základě uvedených skutečností se domníváme, že se skutečně jedná o dosud neznámou desku, která patří mezi 8. a 9. desku tabul. č. 14 na str. 102 Monografie díl 4.

Autoři děkují za potvrzení svých úvah panu F. Žampachovi.

V. Košťál, ing. T. Sákra CSc

Studujte a sbírejte naše první doplatní známky.

Známky této emise tištěné knihtiskem podle návrhu Alfonse Muchy stojí dosud stranou zájmu sběratelů, přesto skýtají netušené možnosti specialisace. Teprve po vydání Monografie č.4 jsme zásluhou Františka Žampacha se dozvěděli více o této zajímavé emisi.

Podrobně jsem studoval s Miroslavem Krejným hodnotu 10 hal. Výsledkem je publikace, která má 58 stran. Obsahuje vyeobrazení a popis známek všech známkových polí obou desek. Při práci na studii bylo nalezeno a popsáno mnoho zajímavých vad, které svým počtem přesahují možnosti Monografie. Je to mimo jiné rozlišení společných vad obou desek u ZP 32,89 a 98. Byla zjištěna velká vada u známky desky I ZP 88 - porušený rám nad ES v ČESKO, u desky II ZP 2 - bílá skvrna nad číslicí, ZP II/44 nad ČE v ČESKO vylomený rám.

Společně s M. Krejným pokračujeme ve studii dalších hodnot uvedené emise. Před dokončením je publikace o 500 hal. Rozpracovány jsou studie hodnot 5 h, 15 h, 20 h a 100 h. Objevují se i některé problémy - na př. zjištění skutečného počtu desek nebo ověření nových retuší před tiskem známek. Snad se podaří mnohé z toho vyřešit.

Závěrem bych se rád zmínil o kladech této emise. Je to relativní dostupnost archového materiálu a nezatiženost komerčními zájmy. Proto si Doplatní 1919-1920 zaslouží pozornost sběratelů. Odmění se jim za studium radostí ze zajímavých objevů.

Jaroslav Maravec

Vroubkování papíru u emise Hradčany.

Při studiu papíru známek emise Hradčany jsem si povšiml, že papír je ve většině případů vroubkován. Vroubkování tvoří jakousi "šachovnici" /viz přiložený obrázek.

Vznik tohoto vroubkování lze hledat nejspíše v pavrchovém reliéfu válců, jimiž prochází ještě vlhká papírovina při svém sušení. Vroubkování je v některých případech značně markantní, jindy je nevýrazné a asi v 15ti až 20ti % případech úplně mizí.

Jelikož se jedná v podstatě o jistý druh průsvitky, lze toto vroubkování velmi dobře pozorovat v benzínové lázni. V praxi však vystačíme s průhledem proti rozptýlenému světlu nebo s pozorováním v bočním světle.

Nemyslím si, že bych objevil něco obzvlášt vyjimečného nebo závažného. Je velmi dobře možné, že si tohoto jevu všimli i jiní sběratelé. Důležité je však jiná okolnost, totiž, že vzhledem ke svému uspořádání mohou existovat čtyři sběratelské vyrianty vroubkování :

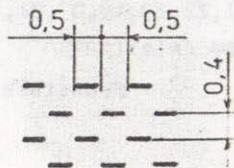
- 1/ z rubu známky vodorovně - nejčastější se vyskytující /cca 60%/
- 2/ z rubu známky svisle - méně častý výskyt /cca 25 % /
- 3/ z líce známky vodorovně - méně častý výskyt /cca 13 %/
- 4/ z líce známky svisle - ojedíněle se vyskytující /cca 2 % /

Tisk na vroubkované straně papíru je značně nekvalitní, obraz známky je poset drobnými bílými čárkami. Tiskárna si zřejmě byla této skutečnosti vědoma, a proto se v rámci možnosti snažila tisknout na hladší straně papíru. Z toho také plyne poměr výskytu různých variant vroubkování.

Mám za to, že při specialisovaném sbírání si tento artefakt zaslouží naší pozornosti, zejména vyskytuje-li se v několika variantách, které navíc mají různé četný výskyt. Z tohoto důvodu uvádím toto vroubkování i katalogových příručkách emise Hradčany, které vydává naše sekce a jejichž jsem autorem.

Závěrem ještě bych chtěl poznamenat, že toto vroubkování se vyskytuje jak u nažloutlého, tak i bílého papíru. Je reálný předpoklad, že se bude vyskytovat rovněž u jiných známek knihtiskových vyseění.

Ing. Bohdan Krampal

Rozlišovací znaky známek z jednotlivých tiskových desek hodnoty 15 hal emise Hradčany.

tisk. deska	4.spirála typ	Vějíř pravé holubice	Střihaná	Zoubkování
I.	II.typ	+ -	ano	A,C,D,E,F,G,H,
II.	II.typ	+ -	ano	A,C,D,E,F,G,H,
III.	I.typ	- -	ne	A,B,
IV.	I. typ	- -	ne	A,B,
V.	I.typ	+ -	vzácně	A,B,C,
VI.	I. typ	- -	vzácně	A,B,C,

tisk. deska	Hodnotová číslice	Rám známky	Body v l. listu	Body mezi levou větví a l.věží
I.	tučná	poškozený	drobné	drobné často chybí
II.	tučná	nepoškozený	drobné	drobné často chybí
III.	zeslábené	nepoškozený	tučné	běžné
IV.	tučná	nepoškozený	drobné	běžné
V.	tučná	nepoškozený	drobné	běžné
VI.	slabší	nepoškozený	často chybí	drobné často chybí

tisk. deska	Paprsky	Body nad 5. věží	Body mezi 5. a 6. věží
I.	tučné body	jako body	jako body
II.	jako šrafy	jako šrafy	jako šrafy
III.	jako šrafy	jako šrafy	jako šrafy
IV.	jako body	šikmo vzhůru	jen body
V.	Jako šrafy	různě	jako šrafy
VI.	často chybí	nejsou	jako šrafy

Podle výše uvedených rozlišovacích znaků lze rozdělit známky podle příslušnosti k té které desce zhruba v 80ti až 90ti %. Známky z I. a II. tiskové desky, které byly opravovány, mají na známkových polích 2,21,22,23,49,33,91,92,94 / I.t.d./ a 15 /II t.d./ 4 spirálu I.typu /otevřenou/.

František Hanzr

Setkání Hradčanů - specialistů.

Stejně jako v minulém roce se uskutečnilo podzimní setkání sběratelů Hradčan - specialistů zabývajících se rekonstrukcí přepážkových archů. Konala se 26. listopadu 1989, tradičně v Praze v Kalinince .

Všech sedm sběratelů zhodnotilo práci na rekonstrukcích přepážkových archů. Ještě do konce roku 1989 vyjde studie k rekonstrukcím hodnoty 5 hal I od ing. Komberce. Prozatím jen pro I. a II. tiskovou desku. Vyjde i studie k rekonstrukcím pro hodnotu 100 h od ing. Koláře. Obě uvedené rekonstrukce mohou autoři zaslat za cenu cca 120,- Kčs.

Pro rok 1990 je předpoklad pro dokončení Studie hodnoty 5 h V prvých čtyřech desek. U dalších dvou desek se jeví problémy v tom, že je předpoklad existence dalších dvou desek /tedy VII. a VIII./, které jsou odvozeny od desek V. a VI. a jsou v mnohém velice podobné. V roce 1991 bude vydána Studie hodnot 25 h V.

Samozřejmě se mluvilo i o našem Zpravodaji a jak zajistit pro rok 1990 jeho odbornou náplň. Každý z přítomných přislíbil nejméně jeden článek. Mimo to bylo doporučeno navrhnout do Sborníku článků o čs.známkách, který vydává Komise čs.známky, uveřejnění Studie k rekonstrukcím hodnot 1 h a 1000 h.

Dosud publikovaná bodová ohodnocení známek Hradčan ne vždy plně vystihují jejich vzácnost a tedy i hodnotu. Přítomní sběratelé mají již návrhy bodového hodnocení některých hodnot /těch, u nichž zpracovávali rekonstrukce a studie /. Tyto podklady shrne pan Ryvole a nabídne k publikaci do Zpravodaje.

František Hamr

Studie rekonstrukcí Hradčany .

Zájemci o studie rekonstrukcí přepážkových archů, mají možnost si je objednat u autorů - našich členů. Cena vázané studie ve spirále v rozsahu 35 - 40 listů je cca 100 Kčs. Při větším obsahu přiměřeně více.

Hodnota	Zpracoval	Objednat u :
1 hal	ing.J. Kolář	ing.Jan Kolář,Vinařice 2
50 hal III	ing.Jan Kolář	431 11 Jirkov
100 hal	Larsen,Pellant,ing.Kolář	
3 hal	Zd. Ryvola	Zdeněk Ryvola,Strážná 1365
10 hal I	Ryvola,Hanák,Dr.Paděra	580 01 Havlíčkův Brod
10 hal V	Zd.Ryvola	
20 hal I	Zd.Ryvola	
50 hal V	Zd. Ryvola	
300 hal	Zd. Ryvola	
1000 hal	Zd. Ryvola	
15 h V /1+2d/Fr.Hamr		František Hamr,Družstevní
15 h V /3+4d/Fr.Hamr		448/III - 39201 Soběslav
15 h V /5+6d/Fr.Hamr		
20 h V	Fr.Hamr	
120 h	Fr. Hamr	
500 h	Fr.Hamr	
25 h I	V. Pellant	František Hamr,Družstevní
40 h	V. Pelant	448/III - 392 01 Soběslav
200 h	V. Pelant	
400 h	V. Pelant	
75 h	J. Krňák	Jiří Krňák, Sídliště 169
80 h	J. Krňák	378 10 České Velenice

Připravuje se vydání těchto studií :

5 hal I	St. Kumberec
5 hal V	Zd. Ryvola
25 hal V	Fr.Hamr,Zd.Ryvola, K. Paděra -
60 hal	J. Krňák

O postupu zpracování těchto studií Vás budeme informovat ve Zpravodaji.

František Hamr

J u b i l a n t i

70 let :

Mortl Otto 27.5. Kaplice

65 let :

Reimer Jaroslav 30.3. Mohelnice

Erben Karel 27.3. Znojmo

ang.arch.Zd.Nagovský 17.6. Praha 8

60 let :

Zedník Vlad. 22.2. Praha 9

Novotný Mmil. 24.3. Příbram

55 let :

Benda Josef 18.2. Praha 10

ing.Vlad.Tolman 21.3. Praha 2

Sedláček Josef 18.4. Jedovnice

50 let :

Rázek Jiří 10.3. Větřní

Maleček Jar. 27.5. Roudnice n.L.

Škába Václ. 30.5. Žďár n.Stž.

B l a h o p ř e j e m e ! ! !

I n s e r c e

1/ Hledám a dobře zaplatím neupotřebené Hradčany stříhané i zoubkované v bezv.kvalitě, spec.barevné odstíny, typy, dražší zoubkování, přetisky VZOREC a SO 1920, spojené typy a meziarší. Chyběnkou zašlu.

E. Bartoš, Praha 3 Slavíkova 16 130 00 tel.2756432

2/ Koupím Hradčany 120 h stříbrošedá/21a/ a vzácnější zoubkování této emise. Vše čisté. Dále pak archový materiál a balíčkové zboží.

Milan Štěpek, Zborovská 11, 669 00 Znojmo

3/ Kúpam N 9-I typ, N13, N 13a, 21a, 22a, 26b, aj štvorbloky, ST a M, 13/A, 13/C, 13/D, 27/32N, 29 + 32/C, 32/30/29 D, 29,30,31,32 E, let 1/3 = A/B, ZT, TB I, TB II, Spěšné N3, M 1/2, NOV M 1,4, SO 1920, 151/61, 173/5 - Typy, 140/2, 143-150 + zuby a celistvosti

JUdr. J. Ponec, Moldavská 17, 040 11 Košice

O b s a h :

	S t r a n a
Rozdělení typických deskových vad	2 - 5
oprava adresy	5
Co je to retuš	6 - 8
Schůze sekce knihtisku	8
Nová zjištění u novinových známek	9
Študujte a sbírejte naše první doplatní známky	10
Vroubkování papíru u emise Hradčany	10 - 11
Rozlišovací znaky známek z jednotlivých tiskových desek hodnoty 15 h emise HRADČANY	12
Setkání Hradčanářů - specialistů	13
Studie rekonstrukcí Hradčany	14
Jubilanti v I.pol.1990	15
Insertce	15

Zpravodaj sekce knihtiskových vydání čs.známek je ne-prodejnou tiskovinou, vydávanou pouze pro vnitřní potřebu členů sekce sběratelů - specialistů.

Je vydáván nepravidelně, asi 4 krát ročně v počtu 400 kusů vytisků. Za redakční úpravu odpovídají a na přípravě se podílejí členové vedení sekce knihtiskových vydání čs. známek. Zpravodaj neprochází jazykovou úpravou.

Rukopisy, články, připomínky, nové poznatky či jinou korespondenci zasílejte na adresu :

Jindřich L á t a l , 14018 Praha 4 - Mařatkova 916